

Kovács Gábor iskolapszichológus *A digitális oktatás tapasztalatai*

Sztechlo Gábor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium – Budapest

A járvány kialakulása utáni intézménybezárások és a digitális oktatásra való átállás mindenkinek új és váratlan helyzetet jelentett. Módszertani kihívás volt ez a javából, mely időig nem volt jelen és erősen feltételezhető, hogy a többségnek életmódváltást is jelentett. A megváltozott munkarend megtörte a hétköznapi megszokott menetét és kizökkentett a komfortzónánkból. Ha pozitívan és hittel nézzük a kialakult helyzetet, akkor kaptunk egy lehetőséget a változásra és a fejlődésre. Mi a Sztechlo Evangélikus Gimnáziumban kíváncsiak voltunk, hogy az új tanrendhez való alkalmazkodást diákjaink és pedagógusaink hogyan élték meg, ezért kérdőívet dolgoztunk ki számukra, melynek eredményeit a digitális oktatás és kommunikáció fejlesztésére fordítottuk.

Elsőként a diákok általi visszajelzéseket szeretnénk bemutatni. A visszajelző kérdőívet a diákok 65 %-a kitöltötte, melyekből értékes tapasztalatokra tettünk szert. Az *otthoni tanulásra való átállás* a diákok 77 %-ának elég jól / jól / nagyon jól sikerült, ami meglepően jó eredmény. Az *otthoni tanulás hatékonyságában* kicsit jobb eredményeket kaptunk, ugyanis a diákok fele hatékonynak vagy nagyon hatékonynak érezte magát, a másik fele azonban közepesen vagy annál kevésbé hatékonynak érezte az otthoni tanulást. A *feltöltődés, kikapcsolódás* lehetőségeire is kíváncsiak voltunk: itt is azt láttuk, hogy a kitöltők fele jól vagy nagyon jól fel tudott töltődni az otthonlét során.

Azt is megkérdeztük tőlük, hogy *kiknek a segítségére számíthattak leginkább*: első helyen a barátok és osztálytársak szerepeltek (84% írta ezt), második helyen a szülők és családtagok (a kitöltők fele számíthatott rájuk), és végül a tanáraiktól kapott segítségre a kitöltők harmada számíthatott.

Kíváncsiak voltunk, hogy a digitális oktatás milyen előnyeit és hátrányait tapasztalták meg a diákok: a *pozitívumok* között a három leggyakoribb válasz volt, hogy ki tudták magukat rendszeresen pihenni, jutott idejük a feltöltődésre; rugalmasan beosztották az idejüket és tudtak a saját tempójukban haladni; illetve a családjukkal, szüleikkel több időt tudtak tölteni.

A *negatívumok* között a leggyakrabban adott válaszok voltak, hogy a sok online felület (platform) átláthatatlanná vált számukra, a sok tananyagtól leterheltnék érezték magukat, valamint nehezen tudtak önállóan tanulni. Végül arra a kérdésre, hogy mit változtatnának, legtöbbször a kevesebb (házi)feladatot, az egységes online felületet, valamint a rendszeres és változatlan határidőket említették.

Most pedig nézzük meg, hogy a pedagógusaink hogyan élték meg a digitális oktatás kihívásait. Rögtön az elején látható volt a kérdőívben, hogy a válaszadók több mint 80%-a jól vagy nagyon jól tudott alkalmazkodni az új helyzethez, vagyis a digitális oktatáshoz. A válaszadók több mint 50%-a fel tudott töltődni a hétköznapi során, viszont 40%-nak közepesen vagy annál nehezebben ment a *kikapcsolódás*. A leggyakoribb *nehézségek* között említették, hogy nehéz volt összehangolni az otthoni és iskolai teendőket, hiányoztak a személyes kapcsolatok, több időbe telt felkészülni az órára, ami testi és lelki megterhelést jelentett sokaknak.

A *tanulságok* között említett válaszok nagyon szerteágazóak voltak: erősödtek a kapcsolatok (tanár-diák, tanár-szülő), több pozitív visszajelzést adtak és kaptak, a digitális kompetenciáik fejlődtek, több időt töltöttek a családtagjaikkal, erősödtek a kollegák közötti kapcsolatok, a szülők jobban belelátottak a tanárok munkájába. A fenti válaszok közül néhány meglepőnek és váratlanul tűnhet elsőre, ez is bizonyítja, hogy egy krízis helyzet milyen új lehetőségeket hozhat az életünkbe.

A tanítási tapasztalatokra is kíváncsiak voltunk, itt is sok érdekes választ kaptunk. Sokan említették, hogy megtanultak új online alkalmazásokat használni; hatékony tanítási módszereket sajátítottak el (pl. kutatási- és projektmunka, előre kiadott (kreatív, online) feladatok, stb.); digitális tananyagok használata, oktatása; a diákoknak adott önállóság.

A kérdőívben a fejlesztési javaslataikról is képet kaptunk: a digitális oktatás hatékonyságát növelhetné az egységes digitális oktatási felület; a tanároknak és diákoknak szóló továbbképzés a programok használatához; gyakoribb online órák; tanítással kapcsolatos tényezők (pl. kis létszámú órák, digitális tananyag bővítése, témakörök tanítása); diákokkal kapcsolatos tényezők (pl. lemaradó diákok figyelemmel követése, személyes kapcsolat erősítése, továbbképzések).

Végül fontosnak tartottuk megkérdezni, hogy milyen tényezőkre támaszkodhattak a pedagógusok ebben a kihívásokkal teli időszakban. A bizakodást a legtöbbeknek az „Istenbe vetett hit” adta (illetve az imádság, hálaadás), a családtagoktól, barátoktól és kollégáktól kapott támogatás, valamint a diákoktól kapott pozitív visszajelzések. A többség pedig már nagyon várta, hogy újra a hagyományos módon oktathasson. Sajnos ez az idő még nem jött el, de remélhetőleg a nyári szünet után lesz lehetőségünk személyesen találkozni és a tanulságokat felhasználva folytatni a lelkes pedagógiai munkát.